

**UMUM O'RTA TA'LIM MAKTABLARI O'QUVCHI QIZLARINING
IJTIMOIY FAOLLIGINI OSHIRISH USULLARI VA METODLARI.**

*University of management and future
Technologies universiteti Pedagogika
va psixologiya yo'nalishi talabasi
Axmedova Muhayyo*

Annotatsiya: Maqolamizning asosiy mazmuni shundan iboratki, Umumiy O'rta ta'lim maktablari o'quvchi qizlarining ijtimoiy faolligini ta'minlash, to'g'ri yo'nalish berish, o'zini o'zi o'qishga safarbar qilish, darslardan keyingi bo'sh vaqtlaridan unumli foydalanirish, biron natijaga erishish, jamiyatda o'z o'rnini topgan shaxs sifatida shakllantirish, keyingi hayotga qadam qo'ydirish.

Kalit so'zlar: o'quvchi, vatanga sadoqat, jamiyat, harakatchan, tashabbuskorlik, fazilatlar, iroda, matonat, tirishqoqlik, mehnat, samara, faol, ijtimoiy, safarbar etish

Bugungi zamonaviylashuv jihatidan rivojlanayotgan davlatda hotin-qizlarga ayniqsa, o'sib kelayotgan yosh avlod o'quvchi qizlariga globallashuvning tobora yuqorilashayotgan tizimiga ko'ra tarbiyaga alohida yangicha yondashuvlar olib kirgan holda ijobiy fazilatlarni shakllantirishda, hunar o'rgatishda ota-ona, oila a'zolari va mahalla bilan bir qatorda maktablar ham samarali ta'sirini o'tkazmoqda. Chunonch, ijtimoiy faoliyatini shakllantirishda keng ko'lamlil chora-tadbirlar olib borilib, ko'zlanga maqsadlarga o'rinma-o'rin erishib kelishilmoqda. Jumladan, maktablarda yo'lga qo'yilgan to'garaklar, yutuqli bellashuvlar, ko'rik-tadbirlar, kreativlikni shakllantiruvchi yig'ilishlar o'tkazilib, maktab reytingini ko'tarib bermoqda. Bu kabi foydali ishlar ham maktab reytingi uchun, ham o'quvchi qizlarining keyingi hayoti uchun juda katta hissa qo'shmoqda. Bundan tashqari Respublikamizda qizlarni sog'lom va barkamol avlodni shakllantirish, XXI asr talablariga to'liq javob beradigan har tomonlama yetuk shaxs sifatida voyaga yetkazish dolzarb mavzuga aylangan desak mubolag'a bo'lmaydi. Shu sababdan O'zbekiston Respublikasi Prezidentining «Ma'naviy-ma'rifiy ishlar samaradorligini oshirish bo'yicha qo'shimcha chora-tadbirlar to'g'risida» 2019 yil 3 maydagi PQ4307-son qarori ijrosini ta'minlash, shuningdek, yoshlarni mustaqil hayotga dunyoqarashi keng, faol fuqarolar etib tarbiyalash maqsadida O'zbekiston Respublikasi Vazirlar Mahkamasining 2019 yil 31 dekabrda 1059-son qaroriga ko'ra, «Uzluksiz ma'naviy tarbiya kontseptsiyasi» qabul qilindi. «Uzluksiz ma'naviy tarbiya Kontseptsiyasi»da belgilangan vazifalardan kelib chiqib, xotin-qizlarda jamoatchilik, siyosat, huquqtartibot, ishlab chiqarish, ta'lim, sanoat, tadbirkorlik, boshqaruv sohalarida o'ziga ishonchni hamda faollikni oshirishni oldilariga maqsad qilib olishadi. Shundan kelib chiqib, har bir millatning kelajagini

ta'minlashda qizlarning ijtimoiy faolligini oshirish, to'g'ri yo'nalish bera olish, foydali shaxs qilib ta'minlashni ustivor vazifa sifatida olish mumkin. Ularga yoshlariga mos faoliyat turlarini tanlab berish har bir pedagogning burchi hisoblanadi. Boshlang'ich sinf o'quvchi qizlarida «Uzluksiz ma'naviy tarbiya Kontseptsiyasi»ning gender pedagogik imkoniyatlari hamda qizlar tarbiyasining milliy-pedagogik negizlari ochib berilgan. Davlatimiz rahbari Shavkat Mirziyoyev: «Ma'lumki, har qanday mustaqil davlat mustahkam ma'naviy poydevorga ega bo'lgandagina yuksak taraqqiyotga erisha oladi. Shu maqsadda biz «Uzluksiz ma'naviy tarbiya Kontseptsiyasi» doirasida umumta'lim maktablarida birinchi marta «Tarbiya» fanini joriy etmoqdamiz», deya ta'kidladi. Bugungi kunda O'zbekistonda xotin-qizlarning ijtimoiy-siyosiy faolligini oshirishda amalga oshirayotgan islohotlar hamda xotin qizlarni qo'llab-quvvatlash borasida olib borilayotgan chora-tadbirlarning muhim ahamiyati orqali vazifalarni amalga oshirishda tariximiz va bugungi kunimizdagi holatini e'tiborga olgan holda o'rganish, tahlil qilish hamda kerakli taklif va tavsiyalarni ishlab chiqish dolzarb ahamiyatga ega. O'quvchi qizlarni ijtimoiy faolligini oshirish uchun albatta ularni rag'batlantirish maqsadga muvofiq. Rag'batlantirishni 2 asosiy turi bor. Bular: 1) Moddiy 2) Ma'naviy Moddiy rag'batlantirishga faollikka erishgan o'quvchi qizlarga qimmatbaho sovg'alar, pul mukofotlari va hakoza hisoblanadi. Ma'naviy rag'batlantirishga diplom, faxriy yorliqlar, tashakkurnoma va boshqalar. Hozirga kunda ma'naviy mukofotlarning turlari va imtiyozlari ko'paygan. Bunga misol qilib, "Zulfiyaxonim" nomidagi davlat mukofoti, "To'maris qizlari" sport mukofoti va olimpiadalardagi mukofotlarni olsag bo'ladi. Ya'ngilalanayotgan O'zbekistonda yoshlar, ayniqsa xotin qizlarning o'rni beqiyos. Yangi avlodni yetishtirib, tarbiyalash ayollar zimmasida, shunday ekan maktab yoshidagi qizlarga alohida e'tibor zarur. Jumladan, ularning sog'liqlari, yashash tarzi, qiziqishlari, kelajakda jamiyatda o'z o'rnini topish uchun muhim omillar hisoblanadi. Hozirda davlat boshqaruv organlarida, tibbiyotda, yuridik sohada, tadbirkorlikda peshqadam bo'lib kelayotgan xotin-qizlarni uchratish mumkin. Yurtimizda akademik, professor, fan doktorli bo'lgan ayollar ko'p. Maktab o'quvchi qizlariga ular bilan uchrashuv, yaqindan suhbatlar tashkil qilish qizlarni ijtimoiy faolligini yanada oshiradi. Ularda intiluvchanlikni shakllantiradi. O'quvchi qizlar bizning faxrimiz, yurtimiz kelajagi.

Foydalanilgan adabiyotlar.

1. O'zbekiston Respublikasi Prezidenti Shavkat Mirziyoyevning Oliy Majlisga Murojaatnomasi o'zbekistonrespublikasi-prezidenti- shavkatmirziyeevning-oliy-25-01-2020.
2. Xabibullayevna, Y. D. (2022). O'zbekistonda xotin-qizlarning ijtimoiysiyosiy faolligini oshirishda amalga oshirilayotgan islohatlarning muhim ahamiyati'. Oila, xotin-qizlar va ijtimoiy hayot» jurnali.

3. Sulaymon Amirqulovich Xaydarov. (2024). O'quvchilarni tarbiyashda ijtimoiy fanlarni o'qitishni didaktik imkoniyatlari. SCIENCE AND EDUCATION SCIENTIFIC JOURNAL. 5.1.B.271-275.
4. Khaydarov S,A. (2023). Using technologies in teaching social sciences.
5. GALAXY INTERNATIONAL INTERDISCIPLINARY RESEARCH JOURNAL (GIIRJ), (pp. 305-309). 11(9).
6. Хайдаров, С. (2023). Pedagogik faoliyatda o'qituvchi o'zida kompetentlik sifatlarini shakllantirishi. Цифровизация современного образования: проблема и решение, 1(1), 64–67.
7. <https://inlibrary.uz/index.php/digitalization-modern-education/article/view/24652>
8. Хайдаров, С. А. (2023). ТАРИХ ДАРСЛАРИДА САНЪАТ АСАРЛАРИДАН ФОЙДАЛАНИШНИНГ УСУЛЛАРИ. Oriental renaissance: Innovative, educational, natural and social sciences, 3(1/2), 92-96.
9. Khaydarov, S. A. (2021). The role of the use of fine arts in teaching the history of the country. International scientific and practical conference. CUTTING EDGE-SCIENCE. In *Conference Proceedings* (pp. 41-43).